

Datum
2018-06-27

Diarienummer
RS180205

Regionkontoret
Avdelningen för regional samhällsplanering
Sofia Frising
Processledare ekologisk hållbarhet

Långsiktig inriktning för Region Hallands finansiering av Västkuststiftelsen 2019-2022

Bakgrund

Denna handling är upprättad utifrån Region Hallands roll som en av huvudmännen bakom Västkuststiftelsen och utifrån regionstyrelsens roll att besluta om finansieringen genom årliga verksamhetsbidrag. Huvudmännens medfinansiering ska bidra till den del av Västkuststiftelsens verksamhet som inriktas på att områden görs tillgängliga¹ för friluftsliv och att kunskapen om och intresset för att vara ute i naturen främjas.

Huvudmännen identifierade 2016 tillsammans med Västkuststiftelsen ett behov av att få en mer långsiktig inriktning från 2019 med prioriteringar utifrån huvudmännens finansiering av verksamheten.

Den långsiktiga inriktningen är framtagen i nära samverkan och dialog mellan de tre huvudmännen; Region Halland, Göteborgsregionens kommunalförbund (GR) och Västra Götalandsregionen. Huvuddelen av skrivningen är likalydande för de tre huvudmännen. Avsnittet som beskriver Västkuststiftelsens roll samt avsnittet med mål och indikatorer är anpassat utifrån respektive huvudmans måldokument och regionala förutsättningar.

Verksamhetsbeskrivning Västkuststiftelsen

Västkuststiftelsen bildades 1962 och arbetar för att värdefull natur skyddas som naturreservat och för att naturområden görs tillgängliga för friluftsliv i Västra Götaland och Halland. Västkuststiftelsens huvudmän är Västra Götalandsregionen, Region

---

¹ Tillgänglighet definieras i detta sammanhang som fysisk tillgänglighet, dvs i vilken grad det går att nå och få fysiskt tillträde till reservaten. Det är också viktigt att besökare i förväg ska kunna ta del av hur tillgängligheten ser ut.

Halland och Göteborgsregionens kommunalförbund. Länsstyrelsen beslutar om naturreservat och ger i en del fall stiftelsen i uppdrag att förvalta dessa.

Västkuststiftelsen har genom åren bidragit till att skydda många områden och för närvarande förvaltas 270 naturreservat omfattande cirka 40 000 hektar. Genom tillägg i stadgarna har stiftelsen fått möjlighet att sköta de områden man medverkat till att skydda och naturvårdsförvaltning har blivit en av Västkuststiftelsens främsta uppgifter. I detta ingår bland annat att göra områdena tillgängliga för allmänheten, svara för information, röjningar, stängsling, återupptagningar av kulturmarker och ljungbränningar. I Västra Götaland förvaltar stiftelsen alla naturreservat förutom i Skaraborg där Länsstyrelsen har valt att behålla det ansvaret. Även i Halland har Länsstyrelsen det största ansvaret för förvaltning av naturreservat, sett till antal reservat. Västkuststiftelsen förvaltar 10 reservat i Halland.

Att upprätthålla och förbättra tillgängligheten till naturreservaten är prioriterat för att främja friluftslivet. Som en del i friluftsverksamheten började stiftelsen med guidade vandringar i Västra Götaland 2001. Den delen av verksamheten har vuxit under åren och omfattar 2018 över 150 vandringar varje år, från mars till november, i omkring hundra olika naturreservat. Det råder idag en stark trend med ökat intresse för naturturism och friluftsliv och det finns goda förutsättningar i form av många unika miljöer i Västsverige.

Organisation

Västkuststiftelsens styrelse utses av de tre huvudmännen; Västra Götalandsregionen, Region Halland och Göteborgsregionens kommunalförbund. Styrelsens mandatfördelning styrs av landstingsvalens valresultat. Sju ledamöter och tre ersättare utses av Västra Götalandsregionen, två ledamöter och en ersättare utses vardera av Region Halland och Göteborgsregionens kommunalförbund. Från år 2015 utses även två ledamöter av Länsstyrelsen i Västra Götalands län och från 2018 deltar även Länsstyrelsen i Hallands län. Styrelsen har sitt säte i Göteborg och sitter på fyra år till nästa val.

Västkuststiftelsens leds av en VD och har ca 20 hel- eller deltidsanställda i en platt organisation utan hierarkiska mellanled. En stor del av den verksamhet som omfattar praktisk naturvård och skogsvård utförs av ett 70-tal tillsynspersoner och entreprenörer på avtal.

Ekonomi

Västkuststiftelsen omsatte ca 47 miljoner kronor 2017, varav huvudmännens bidrag utgör knappt 12 miljoner kronor (ca 25 procent) och fördelas enligt nedan.

Västra Götalandsregionen	7 330 000
Region Halland	1 108 300
Göteborgsregionens kommunalförbund	3 544 846

Uppdraget från Länsstyrelsen att förvalta och sköta naturreservat har ökat i omfattning över tiden. Den delen utgjorde 2017 ca 50 % av kostnaderna och finansierades av Länsstyrelsen. Övriga intäkter kommer från bland annat EU-bidrag.

Västkuststiftelsens roll i Halland – bästa livsplatsen

”Halland har många naturligt goda förutsättningar. Det varierande landskapet och kustområdets attraktionskraft är en viktig tillgång. Vi har också ett mycket gynnsamt geografiskt läge, som en del av två större tillväxtregioner, och en hög tillgänglighet med bra kommunikationer.” Ur Regional utvecklingsstrategi: Halland – bästa livsplatsen 2005-2020.

Regionala förutsättningar

Västkuststiftelsen äger och förvaltar 10 reservat i Hallands län, vilket är en betydligt färre än i Västragötalandsregionen där man förvaltar 260 reservat. Det beror på att Länsstyrelsen har en betydligt större roll i Halland när det gäller att äga och förvalta reservat. Totalt finns det ca 180 naturreservat i Halland och Länsstyrelsen och kommunerna arbetar kontinuerligt med att bilda nya reservat. Även arbetet med guidade vandringar i Hallands naturreservat är det Länsstyrelsen som genomför. Länsstyrelsen arbetar även aktivt med kommunikation och marknadsföring av de halländska naturreservaten. Västkuststiftelsens roll i Halland blir därför annorlunda än dess roll i Västra Götaland.

Robusta hållbara ekosystem

I oktober 2017 beslutade regionstyrelsen i Halland om en Handlingsplan för grön tillväxt/energi och klimat 2018-2020, som ska stärka arbetet med miljö och klimat i det regionala tillväxtarbetet. I planen nämns robusta hållbara ekosystem som en grund för de mål och aktiviteter som pekas ut i handlingsplanen.

En förutsättning för att naturen och ekosystemen i framtiden inte bara behåller sin attraktivitet utan också kan leverera nytta för oss människor är att de hålls robusta och består av arter nödvändiga för olika funktioner. Detta omfattar till exempel levande produktiv skogs och jordbruksmark, levande hav och sjöar, pollinerande insekter, fungerande rent grundvatten.

Tillgängliga och attraktiva naturvärden

I Handlingsplan för grön tillväxt/energi och klimat 2018-2020 prioriterar man bland annat området *Utveckla tillgängliga och attraktiva naturvärden*. Bakgrunden till det är dels den flyttstudie som Region Halland tog fram 2016 som visar att Hallands natur och närhet till havet är en viktig faktor för inflyttning. Att bevara och utveckla naturvärden och möjligheten att bo och vistas i dessas närhet är en förutsättning för Hallands attraktivitet. Tillgången till ett tätortsnära natur- och kulturlandskap som gynnar dagligt friluftsliv främjar både folkhälsan och den enskildes livskvalité. Det är också av stor vikt med tätortsnära naturområden där barn ges möjlighet till naturupplevelser genom att det finns möjlighet för skolor att ta sig till naturområden och utnyttja naturen i utbildningen. Inte minst gäller detta närhet till hav och sjöar.

Enligt handlingsplanen ska Region Hallands årliga stöd till Väst kuststiftelsen ge ökad tillgänglighet i de namngivna naturreservaten i Halland. Man ska även följa upp Väst kuststiftelsens insatser för ökad tillgänglighet och besökare i de namngivna reservaten genom Väst kuststiftelsens verksamhetsberättelse.

Besöksnäring

Besöksnäringen är ett av tre styrkeområden i Tillväxtstrategi för Halland 2014-2020. Det är en intressant näring så till vida att den är platsbunden och ofta erbjuder arbetstillfällen för unga människor. Genom att utveckla Halland som destination skapas förutsättningar för nya besökare, fler företag, ökade investeringar och fler inflyttare som söker sig till Halland för att leva, bo och arbeta. Destinationsutveckling är alltså ett sätt att bidra till regionens attraktionskraft. Inom ramen för detta sammanförs tematiska områden såsom mat, landsbygdsutveckling, kultur/idrott och kreativa näringar. Halland har ett gott utgångsläge som en attraktiv destination vilket ger oss goda möjligheter inför framtiden.

Mål och indikatorer

Målen i detta sammanhang beskriver den långsiktiga inriktningen för Region Hallands prioriteringar och finansiering av Väst kuststiftelsen. Målen är formulerade utifrån Väst kuststiftelsens regionala roll att bidra till Region Hallands Tillväxtstrategi för Halland 2014-2020 och tillhörande Handlingsplan för grön tillväxt/energi och klimat 2018-2020.

Region Halland ser gärna att Väst kuststiftelsen utvecklar sin verksamhet genom att genomföra insatser i samverkan med andra aktörer. Region Halland uppmanar även Väst kuststiftelsen att växla upp verksamheten ytterligare genom att i större utsträckning söka annan extern finansiering.

Mål 1: Väst kuststiftelsen ska vara en angelägenhet för hela Halland

Indikatorer

- Tillgänglighet och nåbarhet till naturreservaten.
- Insatser för ökad tillgänglighet i naturreservaten.
- Insatser för att attrahera ny publik och nya grupper att besöka reservaten, särskilt barn och unga samt personer med utländsk bakgrund.

Mål 2: Väst kuststiftelsen ska medverka till att stärka besöksnäringen i Halland

Indikator

- Insatser för ökat antal besökare i naturreservaten.

Mål 3: Väst kuststiftelsen ska främja hållbara ekosystem i Halland

Indikator

- Insatser för att öka förståelsen för bevarandet av biologisk mångfald i naturreservaten.

Redovisning och mötesrutiner

Ett möte om året ska hållas mellan huvudmännen och stiftelsens styrelse för dialog kring hur verksamheten följer den långsiktiga inriktningen och bidrar till dess mål utifrån angivna indikatorer. Mötet ska äga rum på våren.

Till Region Halland ska det lämnas en skriftlig rapportering i december varje år utifrån måluppfyllnad och indikatorer för året.

Väst kuststiftelsen ska en gång om året besöka Regionstyrelsen i Halland för att muntligt berätta om verksamheten och hur arbetet går utifrån den långsiktiga inriktningen.

Efter första året ska en uppföljning ske av hur den långsiktiga inriktningen fungerar som stöd för prioritering av Väst kuststiftelsens verksamhet. Uppföljningen utformas och sker i dialog mellan huvudmännen och Väst kuststiftelsen och redovisas på mötet mellan huvudmän och stiftelsens styrelse våren 2020.